नेचासल्यान गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को बजेट वक्तव्य

प्रस्तुतकर्ता: उपाध्यक्ष श्री कुमारीदेवी शर्मा

नेचासल्यान गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय,
नेचावेतघारी, सोलुखुम्बु, १ नं प्रदेश नेपाल

२०७६/०३/१०

<u>नेचासल्यान गाउँपालिकाको आ व २०७६/०७७ को बजेट वक्तव्य</u>

गाउँसभाका अध्यक्षज्यू
गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत कर्मचारी वर्ग

१. यस नेचासल्यान गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको हैसियतले यस गाउँपालिकाको आ .व. को बजेट ७७/२०७६ यस सम्मानित गाउँसभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा खुशी लागेको छ ।
२. नेपालको संविधान २०७२ ले संघ, प्रदेश र स्थानीय गरी ३ तहको सरकार हुने भन्ने व्यवस्था बमोजिम हामी जनप्रतिनिधिहरु यस गाउँपालिकामा मिति २०७४गते १९/०३/ वहाली भई यस गाउँपलिकामा स्थानीय सरकारको अभ्यासमाक्रियाशील छौं । यस गाउँपालिकामा कानुन बनाउने गाउँसभा, कानुनको कार्यान्वयन गर्ने गाउँ कार्यपालिका र न्यायिक कार्य सम्पादन गर्ने न्यायिक समितिको भूमिकाबाट स्थानीय सरकारको अवधारणालाई मूर्त रुप दिन प्रयासरत छौं ।
३. नेपाल सरकार, १ नं प्रदेश सरकार र यस गाउँपालिकाबाट निर्माण भई जारी भएका कानुनका माध्यमबाट विकास निर्माण र सेवा प्रवाहका काम सम्पादन भइरहेका छन् ।
४. नेपाल सरकार,१ नं प्रदेश सरकार, यस गाउँपालिकाको आन्तरिक आय तथा संघ र प्रदेशका माननीय साँसदज्यूहरु मार्फत प्राप्त हुने स्थानीय विकास पूर्वाधार कार्यक्रम लगायतबाट प्राप्त बजेट तथायोजनाकार्यक्रमका माध्यमबाट यस गाउँपालिकाको विकास / निर्माण र सेवा प्रवाहको काम संचालन हुँदै आइ रहेको छ ।

<u>चालु आ व २०७५को कार्यक्रमको समीक्षा ०७६/</u>

यस चालु आ/का क्रमागत ०७६/२०७५.व.बहुवर्षीय योजनाबाहेक धेरै योजना र कार्यक्रमहरु सम्पन्न हुने अवस्थामा रहेकाछन् भने कतिपय योजनाकार्यक्रमहरुलाई / समयमा नै सम्पन्न गर्न प्रयासरत रहेका छौं ।

<u>क, आर्थिक क्षेत्र</u>

यस चालु आप्रतिशत अनुदानमा किवी लगायत हिंउँदे फलफुलका विरुवा ५० मा .व. ,तथा सुन्तला कागती र एभोकाडो लगायतका वर्षे फलफूलका विरुवा तथा औषधि वितरण गरियो । च्याउ र तरकारीको कीट वितरण तथा सिकेचर मेसिन वितरण गरियो

। पशु सेवा तर्फ अगुवा कृषक तालिम तथा व्यावसायिक कुखुरा र बंगुर पालन तालिम संचालन गरियो । व्यावसायिक बाख्रा फर्ममा पशु विमा कार्यक्रम संचालन गरियो ।कृत्रिम गर्भाधान तालिम र औषधि खरिद गरी वितरण गरियो । १ वटा वोयर बोका खरिद गरियो । वडा नं ५ मा महिलाहरुलाई तरकारी खेती तालिम र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई उन्नत जातको कुखुराको चल्ला वितरण गरियो ।

ख, सामाजिक क्षेत्र

यस चालु आमा यस गाउँपालिका क्षेत्रमा खानेपानीसँग स .व.म्बन्धित करीब २६ वटा आयोजनाहरु सम्पन्न गरिए । ९ वटा विद्यालयहरुको परिसर व्यवस्थापनका योजना तथा कार्यक्रम सम्पन्न गरिए । भूकम्प पुनर्निर्माण लगायत निकाय बाहेक यस गाउँपालिकाबाट ४ वटा विद्यालय भवन निर्माण र २ वटा भवन मर्मतको काम गरियो । लाइन्स क्लबको र यस गाउँपालिकाको संयुक्त सहयोगमा करीब २४ वटा विद्यालयहरुलाई ल्यापटप वितरण गरियो । बालकक्षा व्यवस्थापन,१- बाल कार्यक्रम १ र बालक्लब सहयोगका १० वटा कार्यक्रमहरु विभिन्न विद्यालयमा आयोजना गरियो । शैक्षिक गोष्ठी २ वटा आयोजना गरियो । १५ वटा विद्यालयमा पठनसीप अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गरियो । ५ वटा माध्यमिक विद्यालयमा ई८ र ५ लाइब्रेरीको व्यवस्था गरियो । कक्षा-लाई प्राथमिक नं वडाका विद्यार्थी ५ को गाउँपालिकास्तरीय परीक्षा सम्पन्न गरियो । उपचार तालिम र सामग्री वितरण गरियो । यस गाउँपालिका क्षेत्रका मन्दिरहरु क्रमशः बालकन्या चम्पावती,शिव पन्चायन,सरस्वती आ वि परिसरको मन्दिर, राउत समाज देवाली मन्दिर, सुकेपोखरी,कुन्तादेवी,ज्वालामाइ,सेतीदेवी, ख्याम्पु,जेजेरु,बुढी देवी,महादेव भीर गरी करीब १२ वटा मन्दिरहरुको निर्माण,मर्मत र व्यवस्थापना सहयोग गरियो । गुरुकुल शिक्षा संचालनमा सहयोग गरियो ।वडा नं ३ र ४ का ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई स्वीटर वितरण गरियो । महिला लक्षित कार्यक्रमहरु संचालन गरिए । जसमा महिला र ज्येष्ठ नागरिकसँग अन्तर्क्रिया, बालक्लब गठन, महिला नेतृत्व तथा संस्थागत विकास तालिम, समूह गठन र परिचालन, समूह सदस्य अनुशिक्षण, लैंगिक तथा बालबालिका हिंसा विरुद्धका कार्यक्रमहरु संचालन गरियो । वडा नं १ मा एउटा प्रतिक्षालय निर्माण र वडा नं २ मा कपुर चिहान मर्मतको योजना सम्पन्न गरियो । वडा नं ५ का ७० वर्ष नाघेका व्यक्तिहरुलाई पौष्टिक आहार वितरण गरियो ।विभिन्न दाताहरुले यस गाउँपालिका र मातहत वडा कार्यालयको नाममा निःशुल्क रुपमा करीब १७ रोपनी भन्दा बढी जग्गा रजिष्ट्रेसन गरी प्रदान गर्नु भएको छ भने प्राप्त जग्गा भन्दा बढी क्षेत्रफलका जग्गाहरु अन्य दाताहरुले निःशुल्क प्रदान गर्ने वचन दिनु भएकोछ । फुर्केदेवी गुठी बजार ब्यवस्थापनको काम सम्पन्न गरियो । वडा नं ३ को विहिवारे बजार लगायत क्षेत्रको सिसा र प्लाष्टिकजन्य फोहोर वस्तुको व्यवस्थापन र सो क्षेत्र र अन्य क्षेत्रको फोहोर मैला व्यवस्थापनका काम सम्पन्न गरियो । सार्वजनिक संस्था र स्थलमा करीब ४ वटा

शौचालय निर्माण गरियो । वडा नं ३ ४ र ५ मा दलित संजाललाई भाडा वितरण गरियो । ३ नं वडाको उत्तरबाहिनी घाट मर्मत, मलामी विश्रामस्थल र शौचालय निर्माणको काम सम्पन्न गरियो । ४ नं वडाको फुर्के सामुदायिक वनमा करीब ८०० मिटर लम्बाइ भएको पर्यटन पदमार्ग निर्माण गरियो । जुनतारा युव क्लबको भवन मर्मत तथा शौचालय निर्माणको काम सम्पन्न गरियो ।खेलकुद कार्यक्रममा ३ पटक सहभागिताका लागि खेलाडी र प्रशिक्षक पठाइयो र यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र भलिबल प्रतियोगिता,१- फुटबल प्रतियोगिताल्ड प्रतियोगिताको आयोजना गरियो । साहित्य र रनिङ सि १- वटा संचालन गरियो । शिक्षकहरुलाई १ कार्यक्रमकम्प्युटर तालिम संचालन गरियो ।वडा नं १ मा मगर भाषा प्रशिक्षणको कार्यक्रम संचालन गरियो । महिला अधिकार गोष्ठी संचालन गरियो । खेलाडी सम्मान कार्यक्रम सम्पन्न गरियो । संगीत र खेल शिक्षकलाई पुरस्कारको आयोजना गरियो । सामुदायिक अस्पताल व्यवस्थापनमा सहयोग गरियो ।स्वास्थ्य तर्फ अत्यावश्यक औषधि र उपकरणहरुको व्यवस्था गरियो । आयुर्वेद तर्फ औषधि लगायत सेवा उपलब्ध गरियो । पेल्ट्रिकसेट मर्मतका १७ वटा योजना संचालन गरियो । यस गाउँपालिकाको कार्यालय, विषयगत शाखा, वडा नं ३, ४ र ५ को कार्यालयमा सोलार जडान र मर्मतको काम तथा वडा नं ३ स्थित इलाका प्रहरी कार्यालयमा सोलार जडानको काम सम्पन्न गरियो ।

ग, पूर्वाधार विकास

यस चालु आवटा कच्ची सडक निर्माण तथा ६५ मा यस गाउँपालिकाबाट करीब .व. स्तरोन्नतिका योजनाहरु संचालन गरियो । यस गाउँपालिकाको वहुवर्षीय योजनाको रुपमा स्थित ४ रहेको वडा नंतुइनटार लघु जलविद्युत आयोजना ठेक्का प्रक्रियामार्फत काम अघि बढाइएको छ र आगामी आस्थित २ मा उक्त योजना सम्पन्न गरिनेछ । वडा नं.व. को गैरीमा ५ वेणी लघु जलविद्युत आयोजनाको काम संचालन गरियो । वडा नंत्रि ग्रामीण विद्युत विस्तारको काम सम्पन्न गरियो । यस गाउँपालिक‍ा क्षेत्रमा विद्युतको राष्ट्रिय प्रसारण लाइन विस्तारको लागि DPR (Detail Project Report) को काम सम्पन्न गरियो ।१ नं प्रदेशको ससर्त तर्फको रु १ करोड ५० लाख भएको फेदी-खहरे-दोदी-चुर्पु सडक स्तरोन्नतिको आयोजनाको काम यही आर्थिक वर्ष भित्र सम्पन्न -विहीवारे गरिनेछ । संघ र १ नं प्रदेशको ससर्त कार्यक्रम अन्तर्गतको कुसुम स्मृति भवन निर्माणको काम सम्पन्न भइसकेको छ । संघको स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम अन्तर्गतका खानेपानी योजना २ वटा र शिव मन्दिर १ वटा गरी ३ वटा यसै आर्थिक वर्ष भित्र सम्पन्न गरिनेछ । १ नं प्रदेशको निर्वाचन क्षेत्र पूर्वाधार कार्यक्रम अन्तर्गतको सडक तर्फका २ वटा र खानेपानी तर्फ १ वटा योजना पनि यही आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरिनेछ ।यस आवटा सिंचाइसँग सम्बन्धित योजनाहरु २३ मा करीब .व. स्थानमा २ को देउपूजे गरी २ ओस्पु र वडा नं १ संचालन गरियो ।वडा नंखेलमैदान निर्माणको योजना सम्पन्न गरियो ।ब्रिटिस वेयलफेयरको सहयोग तथा यस गाउँपालिकाको लागत सहभागितामा केदार मा वि को १२ कोठे विद्यालय भवन र शौचालय निर्माणको काम सम्पन्न भयो । रेडक्रस सोसाइटी वतासेको भवन निर्माणको योजना सम्पन्न भयो । थुलुङ सामाको भवन र दोदी भवन वाहिङ जनजाति भवन निर्माणको योजना संचालन गरियो । तुइनटार घोडेटो लगायत करीब ४ वटा घोडेटोगोरेटो बाटो निर्माण गरियो / कें झन्डी भ्युटावरको जग निर्माणको काम सम्पन्न गरियो । जनताको को फु ४ ।वडा नं ,जीवनमा सहयोग पुर्याउन कृषि उत्पादनका लागि सिंचाईको सुविधा बढाउन, आय आर्जनका क्रियाकलाप बढाउन र भूकम्प पीडितलाई समयमै घर निर्माणलगायत काममा यी योजनाहरु उपयोगी भए भन्नेमा हामी आशावादी छौं ।

घ, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

यस गाउँपालिकाबाट चालु आमा इलाका प्रहरी कार्यालय र सल्यान स्थित प्रहरी .व. ठाउँमा २ चौकीमा गरीआपत कालीन उद्धार केन्द्र स्थापना गरी विपद्सँग सम्बन्धित सामग्रीको व्यवस्था गरियो । गाउँपालिका कार्यालय, वडा कार्यालय, विषयगत शाखा, विद्यालयहरु, क्याम्पस लगायतका भवनमा आगो नियन्त्रण गर्ने फायर स्टिङ्गर वितरण गरियो । पैरे खोला ग्याभिन पर्खाल, चिसिप्ले ट्रस्ट पुल संरक्षण,पहिरे खोला व्यवस्थापन, केदार मा,छेउ खोल्सी मर्मत .वि. १ नं वडाको अपाङ्ग मकरधन राईको घर

निर्माण,तुइनटार जाने सडक छेउको घर संरक्षण,४ नं वडाको सगरमाथा आढिस्को .वि. ,व्यवस्थापन २ नं वडाको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको भवन मर्मत,तारजाली र ह्युम पाइपको व्यवस्था, असक्त विरामी, आर्थिक समस्या भएका व्यक्ति, लास व्यवस्थापन लगायतमा राहत वितरणको कार्यक्रम सम्पन्न गरियो ।

ङ, संस्थागत विकास सेवा प्रवाह र सुशासन

यस गाउँपालिकाबाट हाल सम्म ५३ वटा स्थानीय कानुनको निर्माण गर्यौं । मेलमिलापकर्ता र न्यायिक समितिको क्षमता अभिवृद्धिका लागि तालिम र न्यायिक समितिको अभिलेख व्यवस्थापनका कामहरु संचालन गरियो । यस गाउँपालिकाको गाउँपालिका गान र गाउँपालिका प्रवर्द्धन गानको काम संचालन गरियो । पर्यटन गुरुयोजना तथा गाउँपालिका क्षेत्रको डकुमेन्ट्री निर्माणको काम गरियो । गाउँपालिका पार्श्व चित्र तयारी गरी सार्वजनिक गरिएको छ र आगामी आमा यस गाउँपालकामा .व. र्यक्रम राखिनेछ । प्रत्येक वसोबास गर्ने व्यक्तिहरुको सम्पूर्ण विवरण संलग्न गर्ने का वडामा सार्वजनिक सुनुवाइको कार्यक्रम संचालन गरियो । यस गाउँपालिकाको गतिविधि प्रसारण गर्न हप्ताको २ दिन रेडियो कार्यक्रम र रेडियो मार्फत् सूचना तथा जानकारी प्रवाह गर्ने कार्यक्रम संचालन भए ।कार्यालय व्यवस्थापन तर्फ कार्यालय भवनमा विभिन्न शाखा तथा इकाइ निर्धारण गरी फर्निचरकम्प्युटर लगायत उपकरणको व्यवस्था गरियो , ।सामाजिक सुरक्षा भत्ता लिनेको विवरण चालू आ वकोप्रत्येक चौमासिकमा अनलाइन . विवरणको नवीकरण गरी उक्त भत्ता वितरणको व्यवस्था मिलाएका छौं । गाउँपालिका ,कार्यालयमा इन्टरनेट सूचना डिस्प्ले बोर्ड तथा डिजीटल हाजिरीको व्यवस्था गरिएको छ । इन्टरनेटको प्रयोग र कम्प्युटरको प्रयोगबाट गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह सूचनामैत्री बनाएका छौं । हरेक योजना र कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा वास्तविक सूचकको आधारमा कार्यान्वयन गरीभुक्तानी दिने व्यवस्था मिलाइएको छ । आर्थिक ऐनको प्रभावकारी पालना गर्ने प्रयास गरिएको छ । प्रत्येक योजना तथा कार्यक्रमहरु सम्पन्न पश्चात् अनुगमन गरी भुक्तानी दिने व्यवस्था लागू गरेका छौं । सीमित मात्रामा उपलब्ध कर्मचारीहरुलाई व्यवस्थित ढङ्गले कार्य जिम्मेवारी तोकी सेवा प्रवाहलाई छिटो, छरितो र सेवाग्राहीमैत्री बनाउने प्रयास गरेका छौं । जनताको गुनासो तुरुन्त संवोधन हुने र जुनसुकै महानुभावले दिएको सुझावलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्ने प्रयास गरेका छौ ।

समस्याचुनौति /

- यस क्षेत्रमा गुणस्तरीय शिक्षा र प्राविधिक शिक्षा सर्वसुलभ बनाउनु ठुलो चुनौति रहेको छ ।
- कृषि पेशालाई व्यावसायिक पेशाको रुपमा रुपान्तरण गर्न कठिन छ ।

- जनताको आय आर्जन र रोजगारी बढाउन धेरै काम गर्न बाँकी छ ।
- सवै वडाको सन्तुलित र समानुपातिक विकास अघि बढाउन चुनौति रहेको छ ।
- सीमित स्रोतबाट असीमित आवश्यकतालाई संवोधन गर्नु अर्को चुनौति रहेको छ
- विकास निर्माणमा सबै जनसमुदायको ऐक्यबद्धता कायम गरी पूर्ण सहयोग प्राप्त गर्नु अर्को चुनौति रहेको छ ।

<u>अवसर</u>

- स्थानीय तहमा साधन स्रोतको खोजी गर्ने, त्यसको प्राप्ति गर्ने र त्यस बारे निर्णय गर्ने र कार्यान्वयन गर्ने अधिकार र अभिभारा प्राप्त हुनु नै हाम्रा लागि ठूलो अवसर हो ।
- विकास निर्माण र आय आर्जन बढाउने काममा क्रियाशील हुने जनसमुदायहरुको संख्या धेरै छ ।
- यस गाउँपालिकालाई अनुकरणीय र सम्बृद्ध बनाउने गहन जिम्मेवारी हामीलाई प्राप्त भएको छ ।
- रचनात्मक कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने र कार्यक्रम कार्यान्वयनमा हुन जाने त्रुटिहरुलाई आम जनसमुदायको सुझाव र सहयोगमा सुधार गर्न पाउनु पनि हाम्रा लागि ठुलो अवसर हो ।

<u>आगामी आ.व. २०७६/०७७ को नीति बजेट तथा कार्यक्रम</u>

<u>१ सोच</u>

कृषि, पर्यटन, ऊर्जा, सहकारी र पूर्वाधार, सुशासन र जवाफदेहिता सम्बृद्धिको आधार मूल नारालाई आत्मसात् गर्दै यस गाउँपालकालाई सम्बृद्ध गाउँपालिका बनाउने ।

<u>२ लक्ष्य</u>

कृषि, पर्यटन, ऊर्जा, सहकारी र पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रहरुको विकास गर्ने र जनताका आधारभूत आवश्यकतासँग जोडिएका कार्यक्रम संचालन गरी यस गाउँपालिकालाई अनुकरणीय गाउँपालिकाको रुपमा विकास गर्नेछौं ।

<u>३ उद्देश्य</u>

यस गाउँपालिकाका योजना तथा कार्यक्रमहरु स्थानीय उत्पादन तथा जनताको जीवनस्तर, आय आर्जन र रोजगारीसँग आबद्ध गरी जनताको जीवनस्तरमा सुधार ल्याई यस गाउँपलिकालाई सम्बृद्ध बनाउनु हाम्रो उद्देश्य रहेको छ ।

<u>४ अपेक्षित उपलब्धि</u>

- यस गाउँपालिकाको केन्द्रसँग राष्ट्रिय लोकमार्ग र सबै वडा कार्यालयको केन्द्रबाट बार्है महिना संचालन हुने गरी सडकको व्यवस्था गरिनेछ ।

- उज्यालो गाउँपालिका निर्माणका लागि विद्युतको राष्ट्रिय प्रसारण लाइनको विस्तार गरी ग्रामीण विद्युतीकरण गरिनेछ । साथै त्रिवेणी लघु जलविद्युत आयोजना र तुइनटार लघु जलविद्युत आयोजनाका अधुरा काम समेत सम्पन्न गरिनेछ ।
- कृषि तथा पशु विकासका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गरी जनताको आय आर्जन बढाइनेछ
- शिक्षा स्वास्थ्य र खानेपानी जस्ता अत्यावश्यक सुविधाहरु बढाइनेछ ,
- प्राविधिक शिक्षा र गुणस्तरीय शिक्षा प्रवर्द्धन गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- सडक र सिचाइ जस्ता योजनाहरुबाट जनताको जनजीवलाई सहज बनाइनेछ ।
- आगामी आ व लाई कर अभियान वर्षको रुपमा मनाइनेछ । आगामी आ व को आर्थिक ऐनमा करका क्षेत्रहरु फराकिलो बनाइएको छ तर करका दरहरु सन्तुलित ढङ्गले निर्धारण गरिएको छ ।
- सबै व्यक्तिहरुमा सकारात्मक सोच विकास गर्न जनचेतनाका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

<u>५, वार्षिक योजना तथा वजेट तर्जुमाका आधारहरु</u>

(क) नेपालको संविधान
(ख) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
(ग) राष्टिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४
(घ) अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४
(ङ) संघिय र प्रदेश सरकारले जारी गरेको नीति कानुन तथा मापदण्डहरु
(च) स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमा कार्यान्वयन, आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पत्ति हस्तान्तरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४
(छ) संघीय प्रादेशिक र स्थानीय तहको आवधिक विकास योजना
(ज) स्थानीय तहको मध्यकालीन खर्च संरचना
(झ) स्रोत साधन
(ट) नेपाल सरकारले अन्तराष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिवद्धताबाट सिर्जित दायित्वहरु संघ र प्रदेश सरकारले अबलम्बन गरेका अन्य आर्थिक नीतिहरु आदि ।

<u>६, वार्षिक योजना तथा वजेटका प्राथमिकताहरु</u>

(क) आर्थिक विकास तथा गरिबी निवारण प्रत्यक्ष योगदान पुऱ्याउने ।
(ख) उत्पादन मुलक तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने ।
(ग) जनताको जीवनस्तर आम्दानी र रोजगारी बढने ।
(घ) स्थानीय सहभागिता जुट्ने स्वंयम सेवा परिचालन गर्न सकिने तथा लागत कम लाग्ने
(ङ) स्थानीय स्रोत साधन र सीपको अधिकतम प्रयोग ।
(च) महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने ।
(छ) लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशिकरण अभिवृद्धि हुने ।
(ज) दीगो विकास , वातावरणीय संरक्षण तथा सम्बर्दन गर्न सघाउ पुऱ्याउने ।
(झ) भाषिक तथा साँस्कृतिक पक्षको जगेर्ना र सामाजिक सद्भाव तथा एकता अभिवृद्धिमा सघाउ पुऱ्याउने ।
(ञ) आवश्यक देखिएका अन्य विषयहरु ।
(ट) विगत सालमा सञ्चालन भएकालाई सकेसम्म नहोऱ्याउने
(ठ)सामुदायिक भवन र मन्दिरमा खर्च छुट्याउदा कम्तिमा २ रोपनी जग्गा आफनो नाममा भएकालाई मात्र दिनुपर्ने ।
(ढ) योजना सञ्चालनमा लागत सहभागीता हुने पहिलो प्राथमिकता हुने ।

७. यस गाउँपालिकाको आ/२०७६ व.०७७ को अनुमानित बजेट

सि नं	आय	रकमअनुमानित-
१।	आन्तरिक आय	30 लाख
२।	चालु आ व को मौज्दात रकम	२ करोड ४५ लाख ६८ हजार
३।	नेपा सरकारबाट प्राप्त वित्तीय समानीकरण अनुदान	११ करोड ५१ लाख
४।	नेपाल सरकारबाट प्राप्त राजश्व बाँडफाँड अनुदान	४ करोड ६४ लाख
५।	नेपाल सरकारबाट प्राप्त ससर्त अनुदान	१८ करोड ६५ लाख
६।	१ नं प्रदेशको वित्तीय समानीकरण अनुदान	७० लाख ५ हजार
७।	१ नं प्रदेश राजश्व बाँडफाँड	२४ लाख ६५ हजार
८।	मालपोत रजिष्ट्रशन	५ लाख
९।	अन्य आम्दानी	४१ लाख
१०	जम्मा रकम	३9 करोड ३6 लाख ३८ हजार
११।	गाउँपालिकाले बाँडफाँड गर्न सकिने बजेट	20 करोड 71 लाख ३८ हजार
१२	सामाजिक सुरक्षा भत्ता शीर्षकमा प्राप्त हुने रकम	४ करोड
सामाजिक सुरक्षा सहित जम्मा बजेट		43करोड ३6 लाख ३८ हजार

नोटः आगामी आको बजेट तथा कार्यक्रमको विवरण अनुसुचीमा ७७/०७६ .व. उल्लेख गरेको छु ।

८ ,नेपाल सरकारबाट ससर्त तर्फ माथि सि नं ५ मा उल्लेखित रकम बराबरको कार्यक्रम प्राप्त भएको छ र उक्त कार्यक्रमहरुलाई नेपाल सरकारबाट प्राप्त सर्त अनुसारको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

९, आगामी आमा यस गाउँपालिकाका लागि माथि उल्लेखित बजेट भन्दा ०७७/२०७६ .व. थप बजेट प्राप्त भएमा यसरी प्राप्त हुने बजेट तथा कार्यक्रमहरुलाई समेत कार्यान्वयनमा लगिनेछ।

अन्त्यमा यस गाउँपालिकाको नीतिकानुन तथा बजेट निर्माणदेखि सोको कार्यान्वयन , सम्म सहयोग पुर्याउनु हुने गाउँपालिकाका अध्यक्षज्यू लगायत जनप्रतिनिधिज्यूहरु र कर्मचारी मित्रहरुलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

कुमारीदेवी शर्मा
गाउँपालिका उपाध्यक्ष